

CAMPAGNE DOSSIER

ALLEMAAL HELDEN VAN DE ZORG

ONLY
FIGHTERS
WIN

Viva Salud strijdt voor het recht op gezondheid wereldwijd. Daarbij laten we ons leiden door onze basiswaarden: sociale rechtvaardigheid, solidariteit, strijdbaarheid en soevereiniteit.

SAMEN STRIJDEN VOOR GEZONDHEID

Viva Salud vzw
Haachtsesteenweg 53
1210 Brussel
02 209 23 65
info@vivasalud.be
www.vivasalud.be
rekeningnr. BE 15 0010 4517 8030

INHOUD

INLEIDING.....5

HET RECHT OP GEZONDHEID IN GEVAAR.....6

Terwijl velen pleiten voor een terugkeer naar business as usual, wijst de coronapandemie ons net op de noodzaak om het anders te gaan doen. Radicaal anders. De coronacrisis toont namelijk aan dat onze gezondheidssystemen het recht op gezondheid niet kunnen garanderen.

EEN STRIJD TEGEN HET CORONAVIRUS OF TEGEN MENSENRECHTEN? 10

Om de coronapandemie het hoofd te bieden grijpen heel wat overheden naar de zware middelen. Maar soms brengen die de mensenrechten en democratie in gevaar.

SOCIALE BEWEGINGEN IN DE VUURLINIE 12

Net op een moment dat de rechten van veel mensen onder druk staan, komt het werk van sociale bewegingen en mensenrechtenverdedigers in het gedrang.

SAMEN STRIJDEN VOOR EEN GEZONDE SAMENLEVING 16

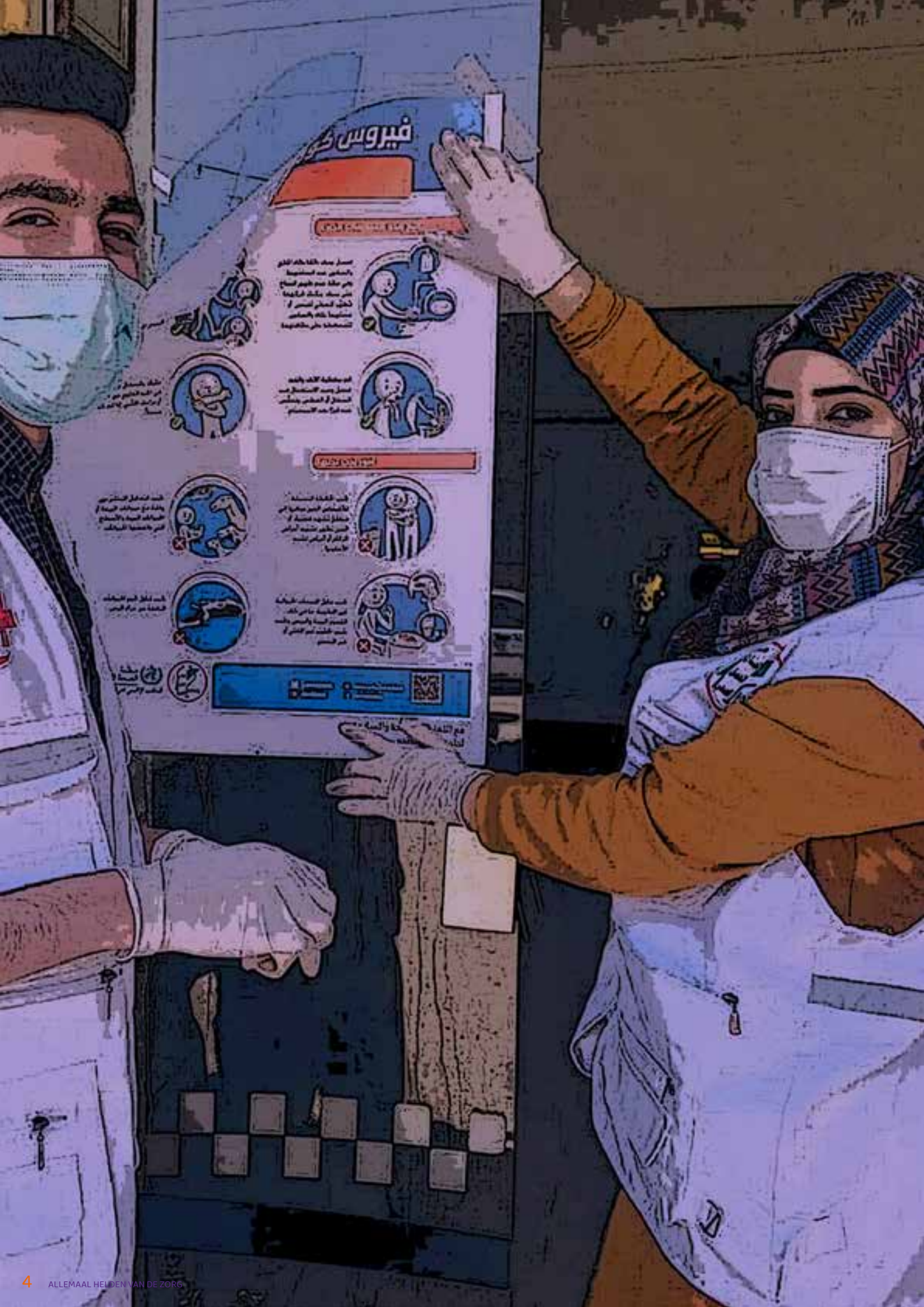
De coronapandemie is niet alleen een crisis, maar ook een kans om te bouwen aan een gezonde samenleving. Om ervoor te zorgen dat dit ook gebeurt, hebben we sociale bewegingen nodig die de ruimte krijgen om hun maatschappelijke rol te spelen.

DOE MEE EN BLIJF OP DE HOOGTE 19

ONLY FIGHTERS WIN

فيروس كورونا

أعراض الإصابة بالعدوى

تسبب عدوى كورونا عادة الحمى والسعال عند الإصابة. وفي حالة عدم ظهور أعراض أخرى، يمكنك العودة إلى طبيعتك خلال أسبوعين أو ثلاثة أسابيع. استشر طبيبك في حالة استمرار الأعراض.

أول علامة للإصابة بالعدوى هي الحمى والسعال. استشر طبيبك في حالة استمرار الأعراض.

كيف تنتشر العدوى

ينتشر الفيروس عن طريق السعال والاحتكاك المباشر مع الشخص المصاب.

أحد الطرق الشائعة للإصابة بالعدوى هو الاتصال المباشر مع الشخص المصاب، مثل التقبيل أو العناق.

ينتشر الفيروس عن طريق السعال والاحتكاك المباشر مع الشخص المصاب.

أحد طرق انتقال العدوى هو الاتصال المباشر مع الشخص المصاب، مثل التقبيل أو العناق.

مع التطعيم، يمكنك تجنب الإصابة بالعدوى.

Allemaal helden van de zorg

DE CORONACRISIS RAAKT IEDEREEN. TOCH IS DE IMPACT NIET VOOR IEDEREEN GELIJK. HET CORONAVIRUS HEEFT BESTAANDE ONGELIJKHEDEN IN DE SAMENLEVING BLOOTGELEGD EN DIEPT ZE VERDER UIT.

Gezondheidswerkers, arbeiders en gemarginaliseerde groepen lopen veel meer risico op een besmetting met het coronavirus en om die besmetting met hun leven te bekopen. Het is duidelijk dat onze gezondheidssystemen het recht op gezondheid niet voor iedereen kunnen garanderen.

Om de druk op ziekenhuizen en zorgpersoneel te verlagen en de pandemie in te dijken, nemen regeringen ingrijpende maatregelen. Zonder veilige afstand, handhygiëne en mondmaskers zouden meer mensenlevens in gevaar komen en zou de impact van de pandemie veel groter zijn.

Maar in sommige landen komen mensenrechten onder druk door die maatregelen. Sommige overheden perken democratische vrijheden voor onbepaalde tijd in en grijpen naar de grote middelen om de quarantaine-maatregelen te handhaven.

Een aantal overheden gebruikt de coronacrisis ook tegen sociale bewegingen en mensenrechtenverdedigers. Ze sluiten sociale organisaties uit van de besluitvorming, criminaliseren protest, dwarsbomen levensnoodzakelijk humanitair werk en activisten zijn het slachtoffer van politiegeweld.

Nochtans hebben we sociale bewegingen meer dan ooit nodig nu het recht op gezondheid van miljarden mensen in gevaar is. De gevolgen van de coronacrisis zullen nog jarenlang voelbaar zijn en op zeer ongelijke manier in de samenleving verdeeld

zijn. Sociale bewegingen spelen een belangrijke rol om erop toe te zien dat de aanpak van de gevolgen sociaal rechtvaardig gebeurt.

Als we het recht op gezondheid voor iedereen willen garanderen en in een maatschappij willen leven die er na corona gezonder, ecologischer en sociaal rechtvaardiger uitziet, moeten sociale bewegingen alle ruimte krijgen om hun rol op te nemen. Ze moeten burgers kunnen informeren en mobiliseren, protesteren en solidariteit stimuleren, politieke eisen formuleren en het beleid controleren en bekritisieren.

Daarom gooien we ons met de campagne 'Only Fighters Win' in de strijd om die sociale bewegingen te steunen. De helden van de zorgsector staan niet alleen. Ze krijgen de steun van sociale bewegingen in verschillende sectoren. Allemaal helden van de zorg. Bovendien kan een gezondheids crisis die globaal is alleen opgelost worden door internationale samenwerking. Daarom roepen we met deze campagne ook de Belgische overheid op om te blijven investeren in internationale solidariteit. Zo

kunnen sociale bewegingen wereldwijd hun strijd voor het recht op gezondheid, een sterke publieke gezondheidszorg en sociale rechtvaardigheid voortzetten. Want alleen zij die ervoor strijden kunnen winnen. Het zijn allemaal helden van de zorg. Only fighters win! 🗣️

“De helden van de zorgsector staan niet alleen. Ze krijgen de steun van sociale bewegingen in verschillende sectoren”

**Bijna 100 miljoen
mensen** riskeren
extreme armoede door
medische kosten.

Ongeveer 800 miljoen mensen

besteden 10% van

hun budget aan

gezondheidsuitgaven

(bij een Belgisch gezin is dat gemiddeld 4,6%)

TERWIJL VELEN PLEITEN VOOR EEN TERUGKEER NAAR BUSINESS AS USUAL, WIJST DE CORONAPANDEMIE ONS NET OP DE NOODZAAK OM HET ANDERS TE GAAN DOEN. RADICAAL ANDERS. DE CORONACRISIS TOONT NAMELIJK AAN DAT ONZE GEZONDHEIDSSYSTEMEN HET RECHT OP GEZONDHEID NIET KUNNEN GARANDEREN.

HET RECHT OP GEZONDHEID IN GEVAAR

Politici, economen, journalisten en opiniemakers die pleiten voor een snelle terugkeer naar het 'oude normaal' zien één belangrijk probleem over het hoofd. Zonder de pre-coronamaatschappij waren we nooit in deze crisis beland. Het coronavirus heeft namelijk niet zozeer de samenleving stukge maakt, maar aangetoond hoe stuk de samenleving voordien al was.

Falende gezondheidssystemen

De meeste landen waren amper voorbereid op een pandemie, ondanks de uitbraak van varianten van het coronavirus en herhaaldelijke waarschuwingen van de Wereldgezondheidsorganisatie en wetenschappers. Wereldwijd worstelen ziekenhuizen en gezondheidscentra met besmettingsgolven. Het zorgpersoneel draait ▶

De helft van de wereldbevolking heeft geen toegang tot essentiële gezondheidsdiensten.

dubbele shifts en op veel plekken was of is er een tekort aan mondklappers, testkits en beademingsapparatuur.

Dit verbaast niet. De laatste decennia ontmantelden heel wat overheden geleidelijk aan hun openbare zorgsysteem. Door besparingen en privatiseringen konden ze geen grootschalige preventiecampagnes meer opzetten en verdween hun capaciteit om gezondheidsdiensten in crisissituaties uit te breiden. Ook de kwaliteit van de zorg daalde.

Ongelijke impact

Naast de ongelijke toegang tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg zorgen een heleboel andere factoren ervoor dat het coronavirus en de coronamaatregelen sommigen harder treffen dan anderen.

Ongelijkheden in huisvesting, arbeidsomstandigheden, onderwijs, etniciteit, gender, toegang tot water en voedsel of kwaliteitsvolle zorg maken sommige groepen in de samenleving veel kwetsbaarder voor

Begin maart waren in Congo ongeveer 70 beademingstoestellen beschikbaar voor 95 miljoen mensen.

Falend gezondheids-systeem in de Democratische Republiek Congo

Congo moet afrekenen met het coronavirus terwijl het gezondheids-systeem op instorten staat en andere gezondheids crises zoals cholera, mazelen, ebola en malaria het land blijven teisteren. Massale volkshuizingen, een hoge mate van ondervoeding en een gebrekkige toegang tot essentiële diensten verergeren de situatie nog.

“Bij ons informeert de overheid de bevolking niet over eenvoudige hygiënische maatregelen zoals geen handen geven, social distancing of regelmatig handen wassen. Daarom gaan we van deur tot deur met onze wijkgezondheidsactivisten. Er is geen geld, maar we kunnen wel sensibiliseren.”

Billy Mangwaza Étoile du Sud, partner van Viva Salud in DR Congo

het virus. Arbeiders, mensen die in armoede leven of gemarginaliseerde groepen zoals daklozen, gevangenen of mensen op de vlucht, lopen veel meer risico om te worden besmet of om te overlijden na besmetting met het coronavirus.

Dat geldt ook voor de impact van de quarantainemaatregelen. Hoe hou je je bijvoorbeeld aan de afstandsregels als je met zeven personen een kamer deelt? En hoe zorg je voor brood op de plank als je in de informele

sector werkt en je van de ene op de andere dag je inkomen verliest? De cijfers spreken voor zich. Wereldwijd heeft ongeveer 40% van de bevolking thuis geen toegang tot stromend water en zeep. Ongeveer 60% van de beroepsbevolking heeft geen sociale bescherming.

Het coronavirus treft geen veerkrachtige en gezonde samenleving, maar een waarin brede lagen van de bevolking verstoken blijven van sociale en economische basisrechten. Meer dan een volksgezondheids crisis is de coronacrisis dan ook een sociale crisis en in toenemende mate een crisis van de democratie. 🗣️

“Palestijnse arbeiders die in Israël of illegale kolonies werken dragen Covid-19 het vaakst over op de Westelijke Jordaanoever. Hun werkomstandigheden zijn erg slecht en ze krijgen geen bescherming.”

Shatha Odeh
directeur Health Work Committees,
partner van Viva Salud in Palestina

Palestina: dubbele lockdown in Gaza

In de Gazastrook dwingt de coronapandemie de bevolking tot een dubbele lockdown. Drie militaire invasies en de wurgende blokkade door Israël hebben het gezondheidssysteem enorm verzwakt.

- 📍 2 bedden op intensieve zorg per 100.000 personen (in België waren dat er bij het begin van de pandemie 18 per 100.000 personen)
- 📍 97 beademingstoestellen voor 2,1 miljoen mensen

De Cubaanse aanpak

Ondanks de blokkade van de Verenigde Staten heeft Cuba een van de beste gezondheidssystemen in de wereld. Preventie, toegankelijkheid en vertrouwen staan centraal. De zorg is gratis en een netwerk van huisartsen volgt de gezondheidssituatie in elke uithoek van het land van dichtbij op. Iedereen moet minstens één keer per jaar op algemene controle. Door het vertrouwen in het systeem aarzelen mensen niet om naar hun wijkgezondheidscentrum te gaan. Tijdens de coronapandemie kregen risicopatiënten dagelijks een bezoek van hun huisarts, vrijwilligers of studenten geneeskunde.

LEER MEER

- ➔ Dossier ‘Waarom publieke gezondheidszorg beter is’
- ➔ Video ‘Het recht op gezondheid in de Filipijnen en Cuba’

“Dit is het moment waarop eenheid en samenwerking sterker moeten zijn”

Toen de regering in maart een lockdown oplegde, werden we verrast. Al onze activiteiten en programma's vielen stil. We vroegen ons af hoe we de gemeenschap en de werkers konden helpen tijdens de quarantaine. Arbeiders stonden namelijk niet op de lijst van zij die recht hebben op hulp. Alleen werklozen en mensen in de sloppenwijken worden als arm beschouwd. Maar de arbeiders hebben ook hun job verloren. Samen kunnen ze aandringen op een allesomvattende oplossing voor deze crisis. Dit is het moment waarop eenheid en samenwerking sterker moeten zijn.

Amy Dumupoy
programmacoördinator bij Caritas Novaliches, Manilla, Filipijnen

“Iemand neerschieten, vasthouden of misbruiken voor het overtreden van een avondklok omdat hij of zij wanhopig op zoek is naar voedsel, is duidelijk een onaanvaardbare en onwettige reactie.”

Michelle Bachelet
Hoge Commissaris voor de Mensenrechten bij de Verenigde Naties

OM DE CORONAPANDEMIE HET HOOFD TE BIEDEN GRIJPEN HEEL WAT OVERHEDEN NAAR DE ZWARE MIDDELEN. MAAR SOMS BRENGEN DIE DE MENSENRECHTEN EN DEMOCRATIE IN GEVAAR.

EEN STRIJD TEGEN HET CORONAVIRUS OF TEGEN MENSENRECHTEN?

Overal hebben overheden ‘de oorlog’ verklaard aan het coronavirus. Dat merken we aan hun strenge aanpak van de pandemie. Nooit eerder kondigden regeringen wereldwijd tegelijk zoveel beperkende maatregelen af als nu. Meerdere landen riepen de noodtoestand uit en een derde van de wereldbevolking moest in één of andere vorm van quarantaine gaan.

Omdat ze niet voorbereid waren op een dergelijke pandemie zagen sommigen overheden geen andere mogelijkheid dan noodwetten en buitengewone maatregelen op te leggen. Daardoor zetten ze de democratische ruimte en een aantal fundamentele basisrechten onder druk.

Lockdown voor mensenrechten

Verschillende landen pakken de pandemie hardhandig aan. In plaats van de bevolking te informeren over de gevaren van het coronavirus en te zorgen voor sociale maatregelen zoals voedselhulp of financiële steun, dwingen sommige overheden de beperkende maatregelen af met repressie, inbreuken op de privacy, buitengewoon zware sancties en meer militarisering. Sommige landen leggen de bevolking ook nieuwe vormen van technologisch toezicht op via smartphone-apps of testen systemen voor gezichtsherkenning.

In andere landen gebruiken de politie en het leger buitensporig en soms dodelijk geweld om de lockdown of avondklok te handhaven. Mensenrechtenorganisaties maken melding van willekeurige arrestaties, intimidatie en vernederende straffen. Zowel in Europa, Azië, Afrika als in Noord- en Zuid-Amerika zijn burgers het slachtoffer van mensenrechtenschendingen. De Verenigde Naties waarschuwen voor een ‘giftige lockdowncultuur’.

In de Filipijnen trokken onze partners Karapatan, Gabriela en Council for Health and Development half maart al aan de alarmbel over de rampzalige aanpak van president Rodrigo Duterte. Hij riep de noodtoestand uit voor 6 maanden en stuurde het leger en de politie de straat op om de quarantaine van de bevolking te controleren.

Roneo Clamor, plaatsvervangend secretaris-generaal bij Karapatan, verwoordde het als volgt: “Miljoenen en miljoenen peso’s worden versluisd naar de inlichtingendiensten en de zogenaamde oorlog tegen drugs terwijl bespaard wordt op volksgezondheid en sociale basisvoorzieningen.”

In plaats van keuzes te maken die de bevolking beschermen, zoals het verdelen van mondmaskers of hulp aan getroffen arbeiders, brengen de maatregelen van sommige overheden de burgers net in gevaar.

ONLY
FIGHTERS
WIN

NET OP EEN MOMENT DAT DE RECHTEN VAN VEEL MENSEN ONDER DRUK STAAN, KOMT HET WERK VAN SOCIALE BEWEGINGEN EN MENSENRECHTENVERDEDIGERS IN HET GEDRANG.

SOCIALE BEWEGINGEN IN DE VUURLINIE

Hoewel sociale bewegingen en mensenrechtenverdedigers in sommige landen al lang moeten afrekenen met repressie, verergerde die tendens nog tijdens de pandemie. Landen met autoritaire leiders en een grote kloof tussen arm en rijk grijpen de situatie aan om het belangrijke werk van vakbonden, mensenrechtenorganisaties en andere sociale bewegingen moeilijk of onmogelijk te maken. De situatie is natuurlijk niet overal hetzelfde, maar we zien wel een paar algemene trends.

Geweld neemt toe

Het geweld tegen mensenrechtenverdedigers en vertegenwoordigers van sociale bewegingen nam niet af. In Colombia werden alleen al tijdens de eerste week van de lockdown zes activisten, waaronder een vrouw en twee inheemse leiders, in koelen bloede vermoord door gewapende groepen die banden hebben met de illegale mijn- en bosbouw. In de eerste helft van 2020 werden al meer dan 100 activisten vermoord. In 2019 ▶

waren dat er 120 in totaal. Ook in de Filipijnen houdt het geweld aan. Activisten en sociaal-cultureel werkers zijn er het slachtoffer van intimidatie, pesterijen, valse beschuldigingen, onwettige arrestaties, ontvoeringen en zelfs moord.

Uitgesloten van besluitvorming

Op heel wat plaatsen worden sociale bewegingen ook uitgesloten van de besluitvorming. Hoewel de pandemie doortastende actie vereist op verschillende sporen, laten regeringen zich te weinig leiden door sociale bewegingen met expertise op het terrein. Vertegenwoordigers van vrouwenbewegingen, vakbonden, milieuorganisaties of minderheidsgroepen krijgen weinig kans om deel te nemen aan het overleg over de aanpak van de coronacrisis. Prangende kwesties zoals arbeidsomstandigheden, huiselijk geweld, klimaatverandering of de noden van lage inkomensgroepen, gemarginaliseerde gemeenschappen en arbeiders dreigen daardoor nog meer genegeerd te worden.

Vrijheid van meningsuiting en toegang tot informatie onder druk

Sommige overheden gingen zo ver de vrijheid van meningsuiting en de toegang tot informatie in te perken. Ze vaardigden wetten uit waarmee ze kritiek op hun aanpak kunnen bestraffen of, onder het voorwendsel van het bestrijden van 'misinformatie' over de coronapandemie, verkleinen ze de ruimte voor debat en zetten ze de aanval in op kritische stemmen. Op verschillende plaatsen in de wereld werden burgers en activisten gearresteerd omdat ze zogenaamd valse informatie verspreidden, 'onzekerheid' veroorzaakten of satire deelden op sociale media die de 'nationale eenheid' in gevaar brengt.

Op een moment waarop regeringen transparant zouden moeten zijn en verantwoording moeten afleggen aan de bevolking, hielden sommige overheden dan weer belangrijke publieke informatie achter, zoals het aantal besmettingen of de plannen voor het herstel na de

Op 17 augustus 2020 werd Zara Alvarez, gezondheids- en mensenrechtenactiviste op brutale wijze vermoord omwille van haar sociaal engagement. Net als tal van andere Filipijnse mensenrechtenverdedigers verscheen haar naam op een lijst van vermeende terroristen.

Filipijnen voert anti-terreurwet in

Op 3 juli ondertekende Filipijns president Rodrigo Duterte een brutale wet die iedere vorm van kritiek op zijn beleid kan bestempelen als terrorisme. De anti-terreurwet kan iedereen in het land bestraffen die opkomt voor de mensenrechten of tegen sociale ongelijkheid. De wet is Dutertes nieuwste aanval op de al zeer gebrekkige Filipijnse democratie en verankert een wijdverbreide praktijk in de Filipijnse wetgeving: de criminalisering van activisme. Onze partners laten zich echter niet doen. Samen met mensenrechtenorganisaties, journalisten en advocaten voeren ze de strijd op.

"Te midden van een gezondheids crisis maakt de regering gebruik van noodbevoegdheden om critici de mond te snoeren en de sociale onvrede te onderdrukken."

Cristina Palabay
Secretaris-Generaal van Karapatan,
partner van Viva Salud in de Filipijnen

pandemie. Daardoor kunnen sociale bewegingen het beleid van de regering minder kritisch tegen het licht houden en alternatieven aanreiken.

Bewegingsvrijheid ingeperkt

Ten slotte maken de beperkingen van bewegingsvrijheid enkele cruciale aspecten van het werk van sociale bewegingen onmogelijk. Zo kan een lockdown ervoor zorgen dat de band tussen sociale bewegingen en de gemeenschappen waarmee ze werken gedeeltelijk verwatert. Bijeenkomsten, vormingen en vergaderingen vinden online plaats of worden geannuleerd. Daardoor wordt het moeilijker voor bewegingen om een gezamenlijke strategie uit te werken en hun achterban te mobiliseren, versterken en op te leiden.

Daarnaast gebruiken bepaalde landen de beperkingen op bewegingsvrijheid om humanitaire hulp te

dwarsbomen. Hulpverleners en vrijwilligers riskeren bijvoorbeeld gevangenisstraffen voor het overtreden van de sociale afstandsregels als ze voeding, mondmaskers of handgel verdelen. Door een avondklok of het verbod om het huis te verlaten is het voor sociale bewegingen en humanitaire organisaties soms moeilijk om hulp te bieden aan mensen die hard getroffen zijn door de crisis.

Tot slot wordt het recht om vreedzaam te protesteren op zeer voor de hand liggende wijze aangetast. Hoewel beperkingen op grote bijeenkomsten begrijpelijk zijn om een besmettelijk virus in te dammen, kunnen we ons afvragen waarom werknemers in niet-essentiële sectoren soms in onveilige omstandigheden aan het werk moesten blijven, terwijl de vakbonden die voor hun rechten opkomen niet van zich konden laten horen in omstandigheden die wellicht veiliger zijn? 🗣️

Filipijnse humanitaire medewerkers gearresteerd

Ondanks toestemming van de lokale overheid voor een voedselbedeling arresteerde de Filipijnse politie op 1 mei tien vrijwilligers, waaronder zeven *jeepney*chauffeurs, twee leerkrachten en een vrijwilliger van de vrouwenbeweging Gabriela. De arrestatie vond plaats in Marikina, een stad in het hoofdstedelijk gebied Manilla.

De COVID-19 Civic Freedom Tracker geeft aan dat **41 landen** de vrijheid van meningsuiting aan banden hebben gelegd.

8 grote voedingsmultinationals konden in de eerste helft van 2020 18 miljard dollar uitkeren aan hun aandeelhouders.

Dat is tien keer het bedrag dat de VN zegt nodig te hebben zodat mensen geen honger meer lijden. Het Wereldvoedselagentschap schat dat er tegen eind 2020 6000 tot 12.000 mensen per dag kunnen sterven door honger als gevolg van de coronapandemie.

Bron: Oxfam International

DE CORONAPANDEMIE IS NIET ALLEEN EEN CRISIS, MAAR OOK EEN KANS OM TE BOUWEN AAN EEN GEZONDE SAMENLEVING. OM ERVOOR TE ZORGEN DAT DIT OOK GEBEURT, HEBBEN WE SOCIALE BEWEGINGEN NODIG DIE DE RUIMTE KRIJGEN OM HUN MAATSCHAPPELIJKE ROL TE SPELEN.

SAMEN STRIJDEN VOOR EEN GEZONDE SAMENLEVING

Grote rampen en crisissen vormen altijd een uitdaging. Ze schudden de samenleving door elkaar en halen politieke zekerheden onderuit. Sommige overheden maken gebruik van de vertwijfeling van de bevolking om de kloof tussen arm en rijk nog te vergroten. Toch kan een crisis ook perspectieven openen om te bouwen aan een toekomst die gezond, sociaal, rechtvaardig, duurzaam en solidair is. Dat is ook vandaag zo.

Diverse problemen, één strijd

De coronapandemie maakt het verband tussen diverse problemen in onze samenleving duidelijk. We kunnen de oorzaken en de gevolgen van de coronacrisis niet los zien van de catastrofale gevolgen van besparingen en privatisering in de gezondheidszorg, van de klimaatcrisis, van de sociale ongelijkheid die jaar na jaar blijft toenemen en van het racisme dat zo diep in onze maatschappij ingebakken zit. De strijd voor het recht op gezondheid is dus ook een strijd voor sociale rechtvaardigheid en klimaatrechtvaardigheid.

En dat biedt mogelijkheden om een tegenmacht op te bouwen. Samen met de vakbonden, de klimaat-, vrouwen- en anti-racismebeweging kunnen gezondheidsactivisten structurele verandering op de agenda plaatsen en sociale rechtvaardigheid afdwingen. ▶

People's Health Movement

Viva Salud is sinds 2000 actief in de People's Health Movement (PHM), een wereldwijde beweging van activisten, gezondheidsorganisaties en academische instellingen die zich inzetten voor het recht op

gezondheid. PHM is een belangrijke internationale stem in de strijd voor een sterke basisgezondheidszorg en een brede visie op gezondheid. Samen met andere bewegingen grijpt ze de coronacrisis aan om de globale verbanden tussen onze gezondheid, klimaat, racisme en economie aan te tonen. Met de WHO Watch volgt ze bovendien kritisch het beleid van de Wereldgezondheidsorganisatie. Door alternatieven voor te stellen, levert PHM een constructieve bijdrage aan het internationaal gezondheidsbeleid.

Die vereende krachten hebben we ook op internationaal niveau nodig. Het coronavirus houdt geen rekening met landsgrenzen. Het antwoord op globale problemen moet dan ook globaal zijn. Ook al zijn instellingen als de Wereldgezondheidsorganisatie niet volmaakt, ze zijn noodzakelijk om de volgende pandemie doeltreffend aan te pakken.

Solidariteit als antwoord

Het coronavirus bracht niet alleen kommer en kwel. Overal ontstonden lokale en internationale solidariteitsinitiatieven. Buurtcomités zorgen voor de ouderen in hun wijk, mensen doen boodschappen voor elkaar, we applaudisseren voor het zorgpersoneel. We zagen ook internationale solidariteit. Cuba stuurde eind maart 52 artsen naar Noord-Italië om ziekenhuizen te ondersteunen en China zond medisch materiaal naar andere delen van de wereld om tekorten aan te vullen.

Ook onze partners in Congo, de Filipijnen, Palestina en Cuba zetten zich volop in voor de gemeenschappen waarmee ze werken. In Palestina verdeelden jongerenbewegingen flyers met uitleg over wat je moet doen om de verspreiding van het virus tegen te gaan, hygiënekits en voedselpakketten, ze helpen de straten desinfecteren, bieden hulp aan zij die het zwaarst getroffen worden door de crisis en bellen oudere mensen en patiënten van lokale gezondheidscentra op om te horen of alles goed gaat. In Congo organiseerden onze partners hun gezondheidsactivisten om met preventieboodschappen van deur tot deur te gaan en beschermingsmateriaal in te zamelen.

Wie betaalt deze crisis?

Om de uitdagingen van deze crisis aan te gaan, zetten heel wat overheden hun besparingsdogma's aan de kant. Hoewel we jarenlang te horen kregen dat er geen geld was, maken ze nu miljarden euro's vrij om de impact van de pandemie te verzachten. Lidstaten van de Europese Unie kunnen de strenge begrotings- en schuldnormen negeren, de nationalisering van bedrijven ligt hier en daar op tafel en onder druk van het zorgpersoneel investeerde de Belgische regering 1 miljard euro in de zorgsector. Investeren in een sterke openbare gezondheidszorg en de sociale zekerheid zijn absoluut noodzakelijk om deze crisis te overwinnen.

Toch betekent de financiële overheidssteun niet dat er geen besparingen of sociale afbraak meer zullen zijn of dat de sterkste schouders de kosten van de coronacrisis zullen dragen. Dat toonde de financiële crisis van 2008 al. De staatstussenkomst was tijdelijk en diende vooral de belangen van multinationals en hun aandeelhouders. De bevolking betaalde de rekening.

Ook nu zal de coronacrisis niet automatisch voor een maatschappelijke ommekeer en meer sociale rechtvaardigheid zorgen. De gevolgen van de coronapandemie zullen nog jaren voelbaar zijn. Zonder de betrokkenheid en strijd van sociale bewegingen zal de impact nog veel erger zijn en de rekening in de bus van de gewone burger belanden. Een gezonde samenleving komt er alleen als we er samen voor strijden.

Investeer in internationale solidariteit

Het virus kent geen grenzen. Daarom is internationale solidariteit en steun geen vrijblijvende optie maar noodzaak. Dat is niet alleen een opdracht voor sociale bewegingen maar ook voor onze overheid.

Daarom roepen we de Belgische regering op om te blijven investeren in internationale solidariteit zodat sociale bewegingen hun strijd voor het recht op gezondheid, een sterke publieke gezondheidszorg en sociale rechtvaardigheid kunnen voortzetten.

Enkel wanneer sociale bewegingen de ruimte krijgen om hun belangrijke rol te spelen, kunnen we uit deze crisis een sociaal rechtvaardige maatschappij opbouwen. Daar hebben ze de steun van iedereen voor nodig. 🗣️

DOE MEE EN BLIJF OP DE HOOGTE

- www.vivasalud.be
- www.facebook.com/vivasaludbe
- www.instagram.com/vivasaludbe

VOLG DE VERHALEN VAN ONZE GEZONDHEIDS- WERKERS

Via WhatsApp blijf je op de hoogte van het werk van onze partners in de Filipijnen, Palestina, DR Congo en Cuba.

- ➔ Voeg het nummer 0470 82 72 22 toe aan je contacten of scan onderstaande QR-code
- ➔ Verzend een berichtje met "ik schrijf me in" + jouw naam

DOE EEN GIFT

Steun het werk van de helden van de zorg met een gift. Zo zorg je er mee voor dat onze partners in de Filipijnen, Palestina en Congo sociale bewegingen blijven versterken.

- ➔ Doe een gift op het rekeningnummer van Viva Salud BE15 0010 4517 8030 (mededeling: gift OFW)
- ➔ Steun online op: <https://acties.vivasalud.be>

VERSTERK DE SOCIALE BEWEGINGEN

Word lid van een solidariteitsbeweging zoals intal (www.intal.be) of Cubanismo (www.cubanismo.be), sluit je aan bij een vakbond om de sociale rechten van iedereen te garanderen of word actief in de People's Health Movement om de internationale solidariteitsbanden voor de strijd voor het recht op gezondheid te versterken (<https://phmovement.org>).

**ONLY
FIGHTERS
WIN**

SAMEN STRIJDEN VOOR GEZONDHEID